

Економіка

УДК 330.112

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14790464>

**Прибуток як основа фінансової стійкості та стратегічного розвитку
підприємства**

Перерва Петро Григорович

д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», 61000, Україна, м. Харків, вул. Кирпичова 2, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6256-9329>

Лега Ольга Василівна

к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавський державний аграрний університет, 36003, Україна, м. Полтава, вул. Сковороди 1/3, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0989-8000>

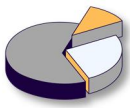
Тютюнник Світлана Василівна

к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державний аграрний університет, 36003, Україна, м. Полтава, вул. Сковороди 1/3, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9820-9229>

Тютюнник Юрій Михайлович

к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи і страхування, Полтавський державний аграрний університет, 36003, Україна, м. Полтава, вул. Сковороди 1/3, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9175-3395>

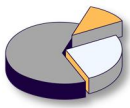
Прийнято: 20.01.2025 | Опубліковано: 30.01.2025

Анотація. Умови сучасної економіки, що характеризуються підвищеними ризиками, вимагають переосмислення ролі прибутку як основного ресурсу забезпечення стійкого розвитку. Актуальність дослідження визначається потребою в нових підходах до управління прибутком, які враховують глобальні виклики, зокрема інтеграцію принципів сталого розвитку, інвестування в інновації та соціальну відповідальність. **Метою дослідження** є розробка методичних підходів до обліку формування та використання прибутку, а також аналіз його впливу на фінансову стійкість і конкурентоспроможність підприємства, враховуючи сучасні економічні виклики. **Методи дослідження:** теоретичний аналіз: вивчення економічної природи прибутку, його функцій та ролі в управлінні підприємством; емпіричні методи: аналіз динаміки прибутку підприємств у розрізі регіонів і галузей; порівняльний аналіз: дослідження впливу різних стратегій використання прибутку на фінансову стабільність; методи моделювання: оцінка можливостей інтеграції прибутку в досягнення цілей сталого розвитку.

Результати дослідження. У ході дослідження визначено: основні функції прибутку (економічну, фінансову, контрольну, екологічну, інноваційну та соціальну) та їх вплив на формування стійкості підприємства; вплив зовнішніх факторів, таких як економічна нестабільність, природні ресурси, кліматичні зміни та воєнні дії, на процес формування прибутку; необхідність перегляду підходів до використання прибутку для фінансування "зелених" проектів, впровадження інновацій та підвищення соціальної відповідальності підприємств; рекомендації щодо забезпечення ефективного управління прибутком для досягнення конкурентоспроможності та реалізації цілей сталого розвитку.

Висновки. Результати дослідження підтвердили, що прибуток є не лише джерелом інвестицій, але й інструментом реалізації стратегічних цілей підприємства. Його ефективне використання сприяє досягненню фінансової стійкості, інтеграції у глобальні ринки та підвищенню рівня відповідальності перед суспільством і навколишнім середовищем. Управління прибутком,

орієнтоване на сталий розвиток, дозволяє підприємствам адаптуватися до сучасних викликів та створювати цінність для всіх зацікавлених сторін.

Ключові слова: ризики, стійкість, прибуток, сталий розвиток, функції, облік, аналіз.

Profit as a basis for financial stability and strategic development of an enterprise

Petro Pererva

Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Business Economics and International Economic Relations, National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”, 61000, Ukraine, Kharkiv, 2 Kyrpychova str., ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6256-9329>

Olha Leha

PhD in Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Accounting and Taxation Poltava State Agrarian University, 36003, Ukraine, Poltava, Skovorody 1/3, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0989-8000>

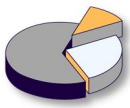
Svitlana Tiutiunyk

PhD in Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Accounting and Taxation, Poltava State Agrarian University, 1/3 Skovorody Str., Poltava, 36003, Ukraine, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9820-9229>

Yurii Tyutyunnyk

PhD in Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Poltava State Agrarian University, 1/3 Skovorody Str., Poltava, 36003, Ukraine, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9175-3395>

Abstract. *The conditions of the modern economy, characterized by increased risks, require a rethinking of the role of profit as the main resource for sustainable*

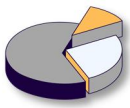
development. The relevance of the study is determined by the need for new approaches to profit management that take into account global challenges, including the integration of the principles of sustainable development, investment in innovation and social responsibility. **The purpose of the study** is to develop methodological approaches to accounting for the formation and use of profit, as well as to analyze its impact on the financial stability and competitiveness of the enterprise, taking into account current economic challenges. **Research methods:** theoretical analysis: study of the economic nature of profit, its functions and role in enterprise management; empirical methods: analysis of the dynamics of enterprise profits by regions and industries; comparative analysis: study of the impact of different strategies of profit use on financial stability; modeling methods: assessment of the possibilities of integrating profit into achieving sustainable development goals.

Results of the study. The study identified the following: the main functions of profit (economic, financial, control, environmental, innovative and social) and their impact on the formation of enterprise sustainability; the impact of external factors such as economic instability, natural resources, climate change and military actions on the process of profit formation; the need to revise approaches to the use of profit to finance “green” projects, introduce innovations and increase the social responsibility of enterprises; recommendations for ensuring effective management.

Conclusions. The results of the study confirmed that profit is not only a source of investment, but also a tool for realizing the strategic goals of the enterprise. Its effective use contributes to financial sustainability, integration into global markets and increased responsibility to society and the environment. Sustainability-oriented profit management allows enterprises to adapt to modern challenges and create value for all stakeholders.

Keywords: risks, sustainability, profit, sustainable development, functions, accounting, analysis.

Постановка проблеми. Ефективне управління прибутком стає основою для прийняття стратегічних рішень, спрямованих на підвищення

конкурентоспроможності, реалізацію інновацій, забезпечення екологічної відповідальності та соціальної інтеграції. Зростання ролі «зелених» проектів, посилення вимог до соціальної відповідальності та необхідність адаптації до кліматичних і економічних змін додатково підкреслюють важливість дослідження цієї теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові дослідження, присвячені прибутку підприємств, охоплюють широкий спектр актуальних тем. Особливу увагу приділено методикам обліку прибутку, його формуванню та використанню в контексті змін нормативно-правового забезпечення й адаптації до сучасних умов ведення бізнесу [1, 2]. Розглядаються підходи до удосконалення облікової політики з метою забезпечення прозорості інформації та підтримки стратегічного розвитку підприємств [3].

Дослідники аналізують організаційні аспекти бухгалтерського обліку, аудиту, контролю прибутку, зокрема акцентують на виявленні та виправленні помилок, що впливають на достовірність фінансових результатів [4, 5, 6]. Значна увага приділяється аналітичним властивостям прибутку та його ролі у фінансовій стійкості підприємств, що сприяє розробці ефективних управлінських рішень [7, 8, 9, 10, 11].

Сучасні наукові дослідження, присвячені прибутку підприємств, охоплюють широкий спектр актуальних тем, що мають як теоретичне, так і практичне значення. Дослідження дефініції категорії «прибуток» з наукової точки зору сприяють гармонізації термінології та точності його використання в обліковій та фінансовій практиці [12, 13, 14].

Окремо аналізуються новації у звіті про фінансові результати, а також облік доходів і надзвичайних витрат, що важливо для забезпечення повноти інформації у звітності та адаптації до змін у нормативно-правовій базі [15, 16, 17]. Усі ці напрями досліджень підкреслюють необхідність інтеграції аналітичних, облікових і управлінських підходів для забезпечення достовірності фінансових результатів і стратегічного розвитку підприємств.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри

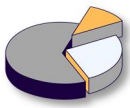

значний прогрес у дослідженні питань, залишаються напрями досліджень, які залишаються актуальними, але недостатньо висвітленими в сучасних наукових працях, присвячених обліку та аналізу прибутку. Зокрема, недостатньо досліджено, як прибуток підприємств впливає на реалізацію цілей сталого розвитку, зокрема, екологічні та соціальні аспекти та недостатньо приділено увагу розробці моделей управління ризиками, які враховують коливання прибутку в умовах кризових ситуацій (економічних, воєнних тощо).

Це дослідження сприятиме вирішенню зазначених проблем шляхом розробки методичних підходів до обліку формування та використання прибутку, які враховують сучасні економічні виклики та глобальні тренди сталого розвитку. Запропоновані підходи передбачають інтеграцію екологічних і соціальних аспектів у систему управління прибутком, що дозволить оптимізувати його використання на фінансування «зелених» проєктів та підвищення соціальної відповідальності підприємств. Крім того, моделювання впливу зовнішніх факторів на динаміку прибутку дозволить удосконалити управління ризиками, зокрема в умовах економічної нестабільності та кризових ситуацій, забезпечуючи фінансову стійкість підприємства та його стратегічний розвиток.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) - розкрити роль прибутку як ключового фінансового показника в забезпеченні фінансової стійкості та стратегічного розвитку підприємства. Це передбачає вивчення його функцій, особливостей формування, класифікації, а також аналізу впливу на ефективність діяльності та прийняття управлінських рішень, спрямованих на забезпечення довгострокової конкурентоспроможності в умовах сучасного економічного середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження. Прибуток є універсальним показником, який відображає результативність виробничої та комерційної діяльності підприємства. Він виступає не лише основним джерелом фінансування для розширення виробництва, інвестиційних проєктів та соціальних ініціатив, а й забезпечує фінансову стабільність,

конкурентоспроможність і стратегічний розвиток підприємства. Значущість прибутку поширюється і на макроекономічний рівень, сприяючи підвищенню добробуту населення, стимулюючи економічне зростання та забезпечуючи надходження до бюджету через податкову систему [10, 12, 18].

Водночас, аналіз динаміки прибутку підприємств у різних регіонах і за видами економічної діяльності дозволяє виявити основні чинники, які впливають на формування цього показника, а також виявити нерівномірності економічного розвитку. У контексті даного дослідження наведено дані про прибуток до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності у розрізі регіонів за 2014 та 2023 роки (без урахування банків) – рис. 1, які відображають основні тенденції та зрушення в економічній структурі країни.

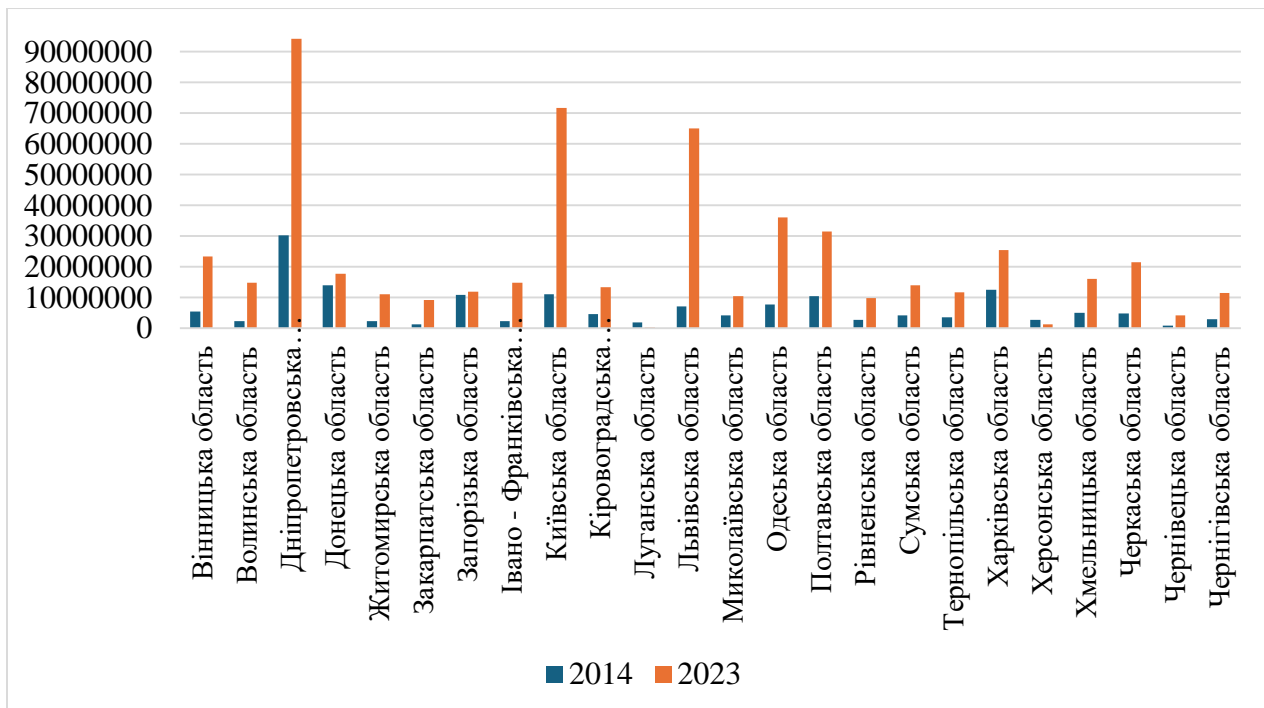
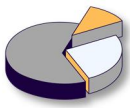

Рис. 1. Прибуток до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності у розрізі регіонів (без урахування банків) за 2014, 2023 рр., тис. грн*
Джерело: побудовано авторами на підставі [19].

Прибуток до оподаткування в Україні зріс з 233624717,1 тис. грн у 2014 році до 1266456317,8 тис. грн у 2021 році. Це свідчить про стабільне зростання економічної активності в галузі до початку війни. В період війни, який

аналізується (2022-2023 роки), прибуток значно знизився порівняно з 2021 роком. У 2022 році цей показник склав 724687568,2 тис. грн, а в 2023 році він відновився до 1053643513,8 тис. грн. Це вказує на серйозний спад прибутку внаслідок війни, зокрема через руйнування інфраструктури, економічні труднощі та зменшення попиту в умовах війни.

Спостерігається значне зниження прибутку в 2022 році, що, ймовірно, пов'язано з безпосереднім впливом війни на економіку. Відновлення прибутку в 2023 році на рівні 1053643513,8 тис. грн, хоча й нижчий від рівня 2021 року, свідчить про певну стабілізацію в умовах війни, ймовірно, завдяки адаптації підприємств до нових економічних реалій. У 2021 році спостерігається значне зростання прибутку в ряді областей порівняно з 2014 роком. Наприклад, у Дніпропетровській області прибуток зріс з 30239530,8 тис. грн у 2014 році до 229375927,3 тис. грн у 2021 році. Львівська область показала зростання прибутку з 7146095,2 тис. грн у 2014 році до 36310895,3 тис. грн у 2021 році. Київ мав найвищий прибуток: 79912275,8 тис. грн у 2014 році та 406235976,8 тис. грн у 2021 році.

Враховуючи фактор військової агресії зі сторони росії, проаналізуємо динаміку зміни прибутку в розрізі регіонів за 2023 р. порівняно з 2021 р. - рис. 2. Зокрема, у Луганській області прибуток знизився з 1880318,7 тис. грн у 2014 році до 172077,5 тис. грн у 2023 році. Це є наслідком бойових дій та значних руйнувань. У Херсонській області прибуток також значно зменшився з 16854404,8 тис. грн у 2021 році до 1238089,2 тис. грн у 2023 році через війну та окупацію. Дніпропетровська область та Запорізька область продовжили демонструвати досить високі прибутки після початку війни, хоч і з меншими значеннями порівняно з 2021 роком. Це вказує на те, що ці регіони мали певну стабільність внаслідок економічних адаптацій. Київська область продовжує показувати значний прибуток, досягнувши 71720694,0 тис. грн у 2023 році після зниження в 2022 році. Це може свідчити про певну економічну стійкість столиці, навіть за умов війни.

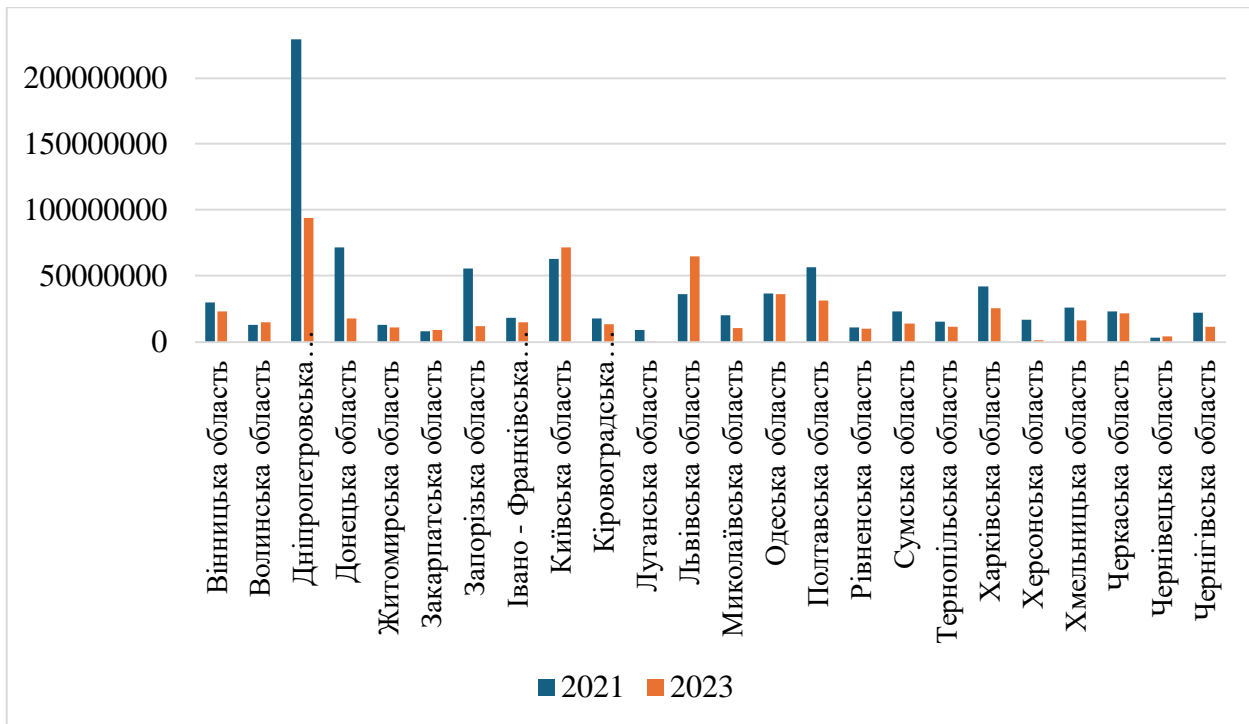
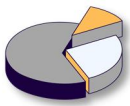

Рис. 2. Прибуток до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності у розрізі регіонів (без урахування банків) за 2021, 2023 рр., тис. грн*
Джерело: побудовано авторами на підставі [19]

До війни (2021 рік) спостерігалось значне зростання прибутку в багатьох регіонах, що вказує на стабільний економічний розвиток у галузі лісового господарства та лісозаготівлі. Підприємства демонстрували значне збільшення прибутку внаслідок економічного зростання та покращення внутрішніх процесів. Після початку війни (2022-2023 роки) більшість областей зазнали суттєвого падіння прибутку, особливо в регіонах, які безпосередньо постраждали від бойових дій. Тим не менше, деякі регіони, як Дніпропетровська, Запорізька, Київська області, а також столиця Київ, змогли адаптуватися і зберегти певну стабільність, хоча і зниженим рівнем прибутку.

Тож, економіка України стикається з численними викликами, спричиненими військовими діями, зруйнованою інфраструктурою, зміною структури попиту та складнощами у фінансуванні підприємств. Ці чинники значно вплинули на прибутковість різних секторів економіки, що відображено у зміні фінансових показників за галузями. На рис.3. проаналізовано динаміку змін

прибутку за окремими секторами, порівнюючи 2023 рік з 2014 та 2021 роками.

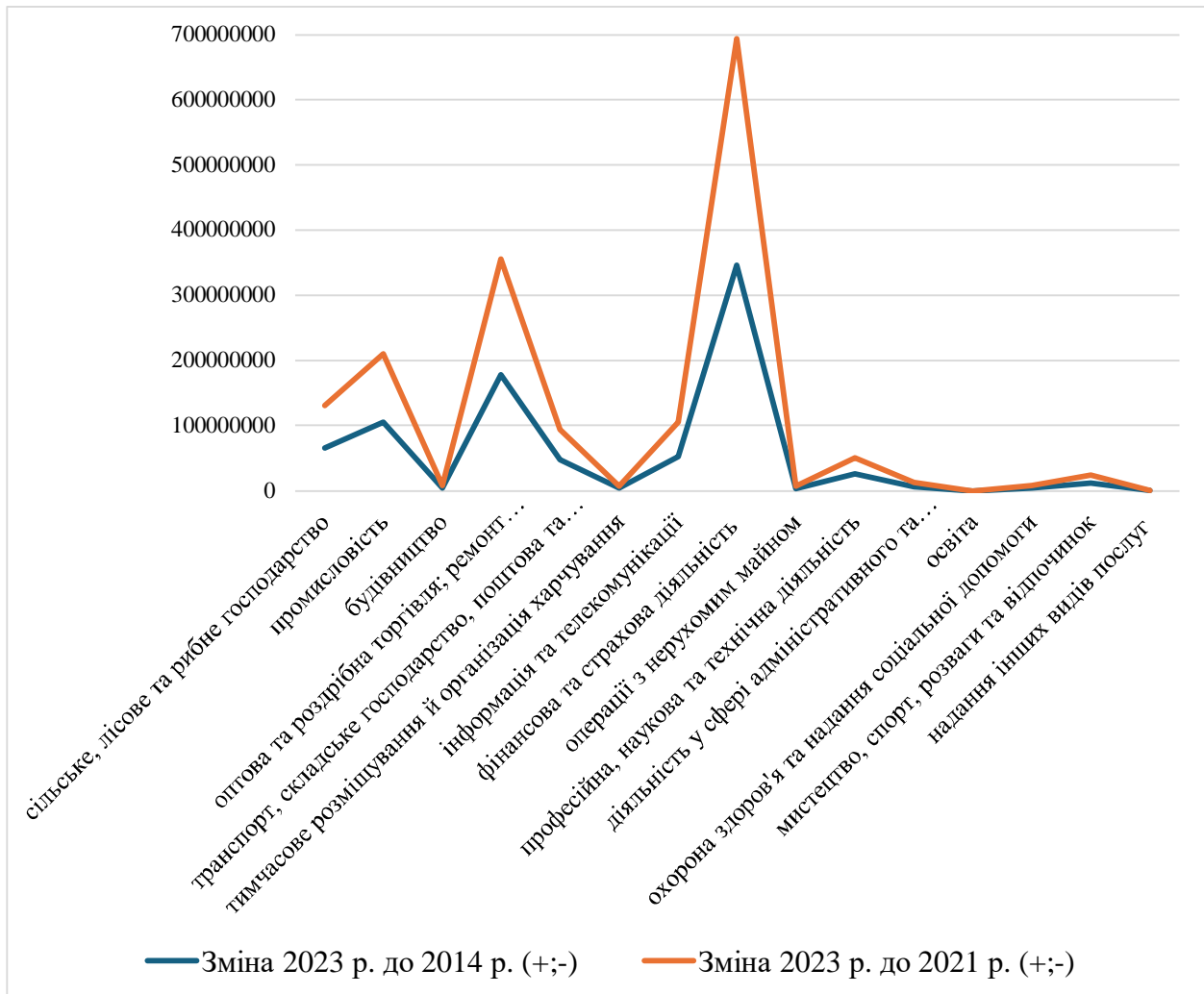
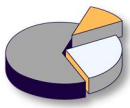

Рис. 3. Зміна прибутку до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності у розрізі видів діяльності, тис. грн*

Джерело: побудовано авторами на підставі [19]

Динаміка прибутку демонструє значну варіативність між галузями. Одні сектори показали суттєве зростання, інші — значні втрати. Ці тенденції вказують на нерівномірний вплив кризових явищ та адаптивність різних галузей до нових умов.

Прибутковість 2023 року порівняно з 2021 роком демонструє як спроби відновлення економічної активності, так і посилення структурних проблем у деяких галузях. Фінансова та страхова діяльність стала лідером за рівнем зростання прибутку як порівняно з 2021 роком, так і з 2014 роком. Це може

свідчити про розвиток фінансових інструментів, зростання попиту на страхові послуги, а також про активність у фінансовій сфері, спрямовану на підтримку бізнесу. Професійна, наукова та технічна діяльність також показала суттєве збільшення прибутків. Це може бути пов'язано з попитом на інноваційні послуги, розробки у сфері технологій, консалтинг та юридичну підтримку.

Сільське, лісове та рибне господарство демонструє найбільш негативну динаміку. Суттєве зниження прибутку свідчить про складнощі в аграрному секторі, зокрема через військові дії, втрату частини територій, зниження експортного потенціалу та зростання витрат. Будівництво та промисловість показали негативну динаміку, що, ймовірно, обумовлено скороченням капітальних інвестицій, руйнуванням інфраструктури та зниженням попиту на будівельні роботи. Освіта, мистецтво, спорт, розваги та відпочинок демонструють відносно стабільні показники. Це може бути результатом державної підтримки або збереження попиту на відповідні послуги навіть в умовах кризи. Зміни прибутку у 2023 році порівняно з 2014 роком є більш виразними, ніж у порівнянні з 2021 роком. Це свідчить про довгостроковий вплив структурних змін в економіці та зусиль з адаптації підприємств. Коливання прибутковості значною мірою визначається такими факторами, як воєнні дії, економічна нестабільність, зростання витрат на енергоносії, зміна попиту на внутрішньому та зовнішньому ринках, а також державна підтримка окремих секторів економіки.

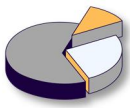
Представлений аналіз динаміки змін прибутковості вказує на суттєву нерівномірність впливу зовнішніх факторів на різні галузі економіки. Зростання у сферах фінансової, страхової та науково-технічної діяльності демонструє їхню стійкість та адаптивність до кризових умов. Водночас сільське господарство, будівництво та промисловість потребують додаткової підтримки для відновлення потенціалу. Такі результати свідчать про важливість не лише цільової державної підтримки, але й ефективного управління прибутком як ключовим інструментом стабільності та розвитку підприємств.

На рисунку 4 наведено багатовимірний підхід до розуміння ролі прибутку.

Рис. 4. Багатовимірний підхід до розуміння ролі прибутку в діяльності підприємства

Джерело: побудовано авторами на підставі

Він розглядається як складова економіки підприємства, елемент фінансового та управлінського обліку. Такий підхід дозволяє оцінити функції прибутку з точки зору забезпечення фінансової стабільності, стратегічного планування, моніторингу, адаптації до ринкових умов та управління витратами. Отже, прибуток є ключовим фінансовим індикатором, що відображає ефективність управління ресурсами, забезпечує фінансову стабільність та формує основу для інвестицій. У фінансовому обліку прибуток слугує для оцінки кредитоспроможності, аналізу рентабельності, виконання податкових зобов'язань і формування звітності. В управлінському обліку він сприяє плануванню, моніторингу, аналізу витрат та прийняттю стратегічних рішень. Як складова економіки, прибуток підтримує фінансову стабільність, розвиток підприємства, виплату дивідендів і виконання соціальних програм. Прибуток виконує кілька ключових функцій – рис 5:

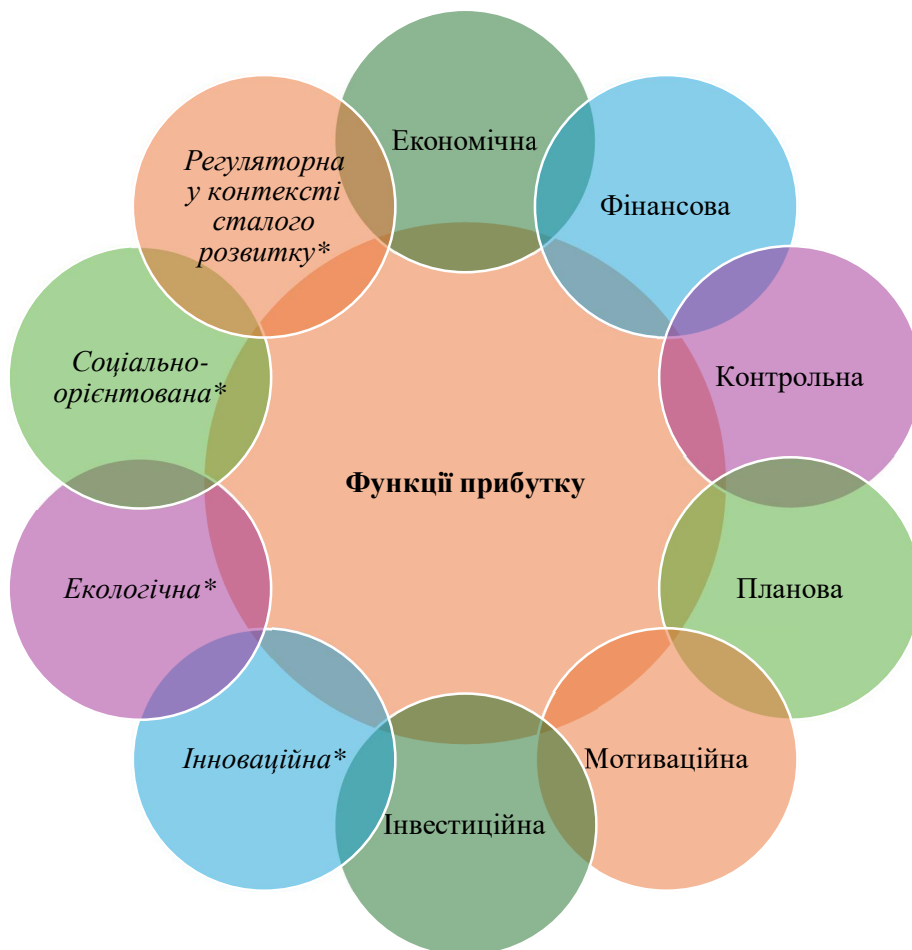
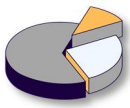

Рис. 5. Функції прибутку

Джерело: побудовано авторами на підставі [2, 10, 12, 13, 14]

1. *Економічна функція:* прибуток є основним показником, що характеризує ефективність підприємства, його здатність створювати додаткову вартість і задовольняти потреби акціонерів та інвесторів.

2. *Фінансова функція:* прибуток є джерелом формування власного капіталу, а також базою для виплати дивідендів акціонерам. Він впливає на фінансову стабільність підприємства.

3. *Контрольна функція:* прибуток слугує інструментом контролю за витратами і доходами підприємства. Його аналіз дозволяє виявити неефективність і вжити заходів для поліпшення фінансових результатів.

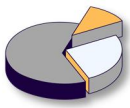
4. *Планова функція:* прибуток використовується для планування і прогнозування фінансових результатів у майбутньому, що допомагає у визначенні стратегічних цілей і формуванні бюджетів.

5. *Мотиваційна функція:* прибуток стимулює працівників до підвищення продуктивності праці. Він може бути основою для системи преміювання та бонусів.

6. *Інвестиційна функція:* прибуток є основою для реінвестицій у розвиток підприємства, що дозволяє забезпечити його зростання та конкурентоспроможність.

Охарактеризовані функції прибутку демонструють його багатогранність як ключового економічного показника, який забезпечує фінансову стійкість підприємства, стимулює його розвиток і сприяє вирішенню соціальних питань. Разом із тим, у сучасних умовах, які характеризуються глобальними викликами, такими як кліматичні зміни, нестача ресурсів, необхідність дотримання принципів сталого розвитку та підвищення соціальної відповідальності бізнесу, виникає потреба у розширенні традиційного підходу до визначення функцій прибутку. З огляду на це, пропонується доповнити існуючу класифікацію новими функціями, які враховують сучасні пріоритети сталого розвитку та принципи ESG:

7. *Інноваційна функція.* Прибуток є ключовим фінансовим ресурсом для впровадження інновацій, які відповідають цілям сталого розвитку, зокрема ЦСР

9 «Промисловість, інновації та інфраструктура». Завдяки прибутку підприємства можуть інвестувати в розробку та впровадження екологічно чистих технологій, підвищення енергоефективності, створення «зелених» продуктів та послуг. Це сприяє зменшенню екологічного сліду компанії, розвитку стійких бізнес-процесів та виконанню критеріїв екологічної відповідальності ESG.

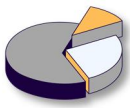
8. *Екологічна функція.* Прибуток забезпечує фінансові ресурси для впровадження екологічних ініціатив, таких як зменшення шкідливих викидів, управління відходами, перехід на відновлювані джерела енергії або інвестиції у природоохоронні програми. Виконання цієї функції дозволяє підприємству відповідати принципам ESG, сприяти досягненню ЦСР 13 «Боротьба зі зміною клімату» та ЦСР 15 «Збереження екосистем суші».

9. *Соціально-орієнтована функція.* Прибуток сприяє реалізації соціальних ініціатив підприємства, таких як створення нових робочих місць, підвищення заробітної плати, покращення умов праці та інвестиції в освіту й професійний розвиток працівників. Це відповідає ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання» та підтримує соціальну складову ESG, підвищуючи добробут працівників і місцевих громад.

10. *Регуляторна функція у контексті сталого розвитку.* Прибуток дозволяє підприємству впливати на формування економічної та соціальної політики через сплату податків і виконання зобов'язань перед державою. Ці ресурси можуть бути спрямовані на фінансування національних програм сталого розвитку, що відповідає ЦСР 16 «Мир, справедливість і сильні інститути».

Включення цих функцій підкреслює важливість прибутку як ключового інструменту для досягнення економічної, соціальної та екологічної відповідальності, що відповідає принципам сталого розвитку та ESG (екологічного, соціального та корпоративного управління). Прибуток не лише забезпечує фінансову стабільність підприємства, а й сприяє реалізації соціально важливих ініціатив, формуючи позитивний імідж підприємства як соціально відповідального бізнесу [18, 20, 21].

Роль прибутку у досягненні цілей сталого розвитку є багатогранною. Він

забезпечує фінансування екологічних і соціальних програм, спрямованих на підвищення ефективності ресурсокористування, зміцнення конкурентоспроможності та довгострокової стійкості бізнесу . На рисунку 6 представлено послідовність взаємозв'язків між екологічними аспектами, соціальними ініціативами та стратегічним розвитком, що досягаються завдяки використанню прибутку підприємства. Екологічні аспекти, зокрема ресурсозбереження та інвестиції в зелені технології, сприяють екологічному відновленню. Соціальні ініціативи, підтримка рівності та екологічні заходи формують основу для довгострокового стратегічного розвитку, зокрема через партнерства та підтримку інновацій [18, 20, 21, 22].

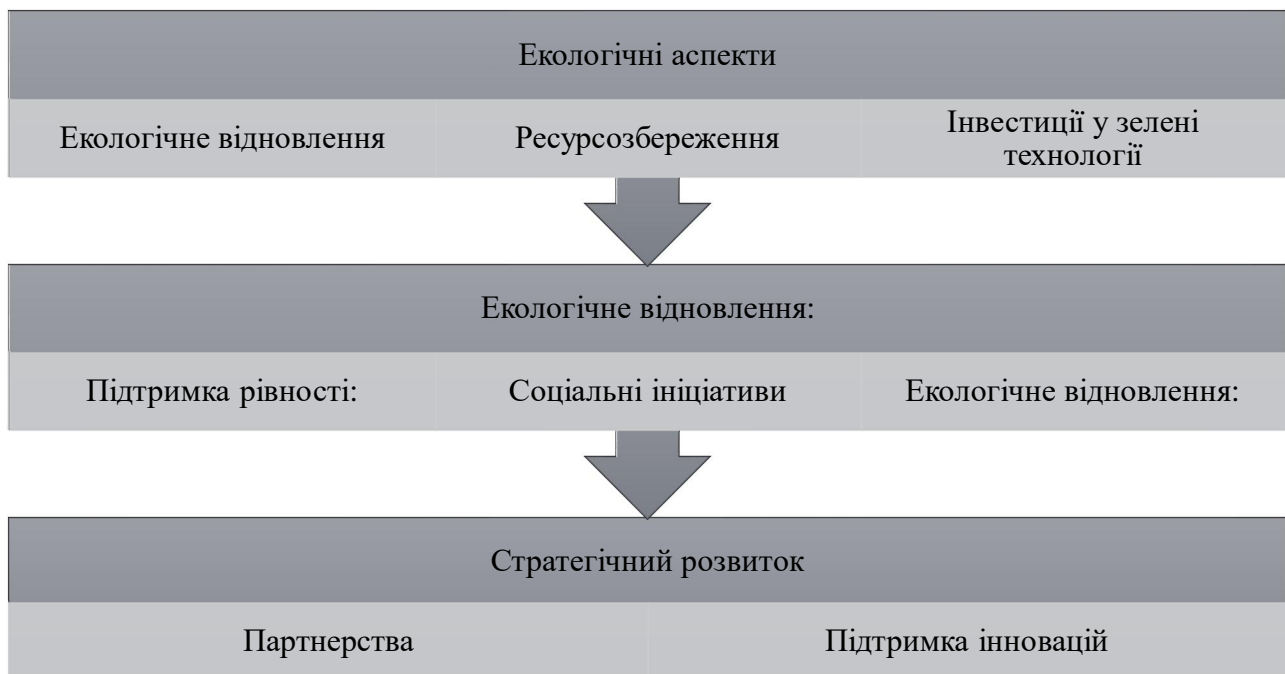
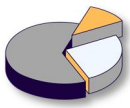

Рис. 6. Екологічна та стратегічна роль прибутку у досягненні сталого розвитку
Джерело: побудовано авторами на підставі [18, 20, 21, 22].

Таким чином, прибуток виступає ключовим ресурсом для забезпечення економічного зростання, стабільності підприємства та його соціальної відповідальності, відповідаючи цілям сталого розвитку.

Однак для збереження переваг, пов'язаних із прибутком, необхідно приділяти увагу управлінню ризиками, особливо в умовах криз. Це дозволяє забезпечувати фінансову стійкість та ефективність підприємств. Узагальнимо

основні стратегії – рис. 7.

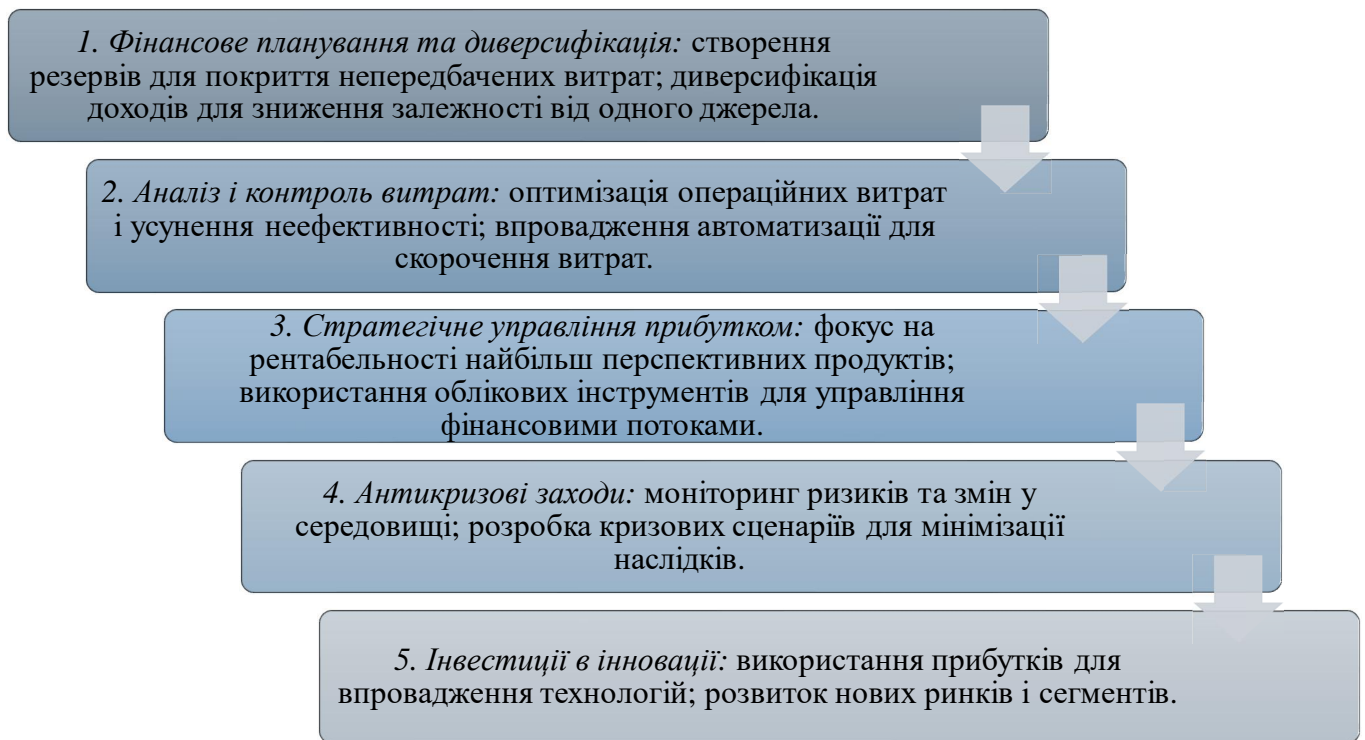

Рис. 7. Стратегії управління прибутком для зниження ризику фінансової нестабільності*

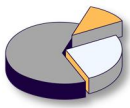
Джерело: побудовано авторами на підставі [23, 24].

Реалізація таких стратегій сприяє зменшенню ризику фінансової нестабільності, підвищенню довіри з боку партнерів, клієнтів і кредиторів, а також створенню умов для відновлення та зростання після завершення кризи.

Висновки. Узагальнюючи вищевикладене, можна зробити наступні висновки:

1. Рекомендується впроваджувати сучасні методи аналізу прибутку для забезпечення його прозорого обліку, що сприятиме підвищенню ефективності управління підприємством, а також інтегрувати результати цього аналізу у процес прийняття стратегічних рішень.

2. Варто зосередити увагу на стратегічному управлінні прибутком через диверсифікацію джерел доходу, контроль витрат та інвестиції в інновації, що сприятиме не лише довгостроковій фінансовій стабільності, але й зміцненню позицій підприємства на ринку.

3. Для підприємств важливо інтегрувати цілі сталого розвитку у фінансову стратегію, використовуючи прибуток як інструмент фінансування соціальних та екологічних ініціатив. Це дозволить створити додану вартість як для підприємства, так і для суспільства, забезпечуючи одночасно конкурентоспроможність і відповідальність перед стейкхолдерами.

4. Необхідно розробляти стратегії управління ризиками, пов'язаними з прибутком, орієнтуючись на сталий розвиток. Це передбачає оцінку зовнішніх і внутрішніх загроз, диверсифікацію ризиків, оптимізацію фінансових потоків та адаптацію до змін в економічному середовищі.

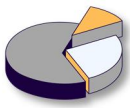
5. Інтеграція інструментів сталого розвитку в систему управління ризиками допоможе підприємствам зберігати фінансову стійкість навіть у кризових умовах, одночасно сприяючи підвищенню екологічної та соціальної ефективності їхньої діяльності.

Список використаних джерел:

1. Гайдаржийська О. М., Бондаренко О. М., Івченко М. Ю. Порядок формування і використання прибутку підприємства в бухгалтерському обліку *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Випуск 21, частина 1. С. 38-41. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/21_1_2018ua/10.pdf (дата звернення 09.01.2025).
2. Давидюк Т.В., Котляр Д. С. Управління прибутком підприємств через систему обліку. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2021. № 4 (18). С. 31-38. URL: <https://economics.net.ua/ejoru/2021/No4/31.pdf>. (дата звернення 19.01.2025).
3. Кірсанова В. В., Пеліпадченко Д. О. Вплив облікової політики підприємства на формування його фінансових результатів. *Інноваційна економіка*. 2020. № 6. С. 321 – 325.
4. Мардус Н. Ю., Руденко К. Ю. Основні аспекти організації бухгалтерського обліку та аудиту прибутку підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 6 (76) . С. 107 – 111.

5. Levytska S., Akimova L., Zaiachkivska O., Karpa M., Sandeep Kumar Gupta. Сучасний аналітичний інструментарій контролю фінансових результатів діяльності підприємства. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. № 2(33). С. 314–323. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.206967> (дата звернення 09.01.2025).
6. Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. Помилки в бухгалтерському обліку: сутність, класифікаційні ознаки, виявлення та виправлення. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Випуск 49. С. 187-195.
7. Skrynkovskyy R., Pavlenchuk N., Tsyuh S., Zanevskyy I., Pavlenchuk A. Економіко-математична модель максимізації прибутку підприємства в системі цінностей сталого розвитку. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. № 8(4). С. 188–214. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.04.09> (дата звернення 19.01.2025).
8. Boiko V., Lyzak M., Vasylytsiv T., Lupak R., Ohinok S. Фінансово-економічні результати сільськогосподарських підприємств: аналіз і політика покращення. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2024. № 10(4). С. 129–155. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2024.10.04.06> (дата звернення 19.01.2025).
9. Рубаха М., Ткачик Л., Приймак І., Демчишак Н., Юрків Р. Факторний аналіз фінансової результативності та формування стратегічної стійкості українських ІТ-компаній в умовах викликів війни. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. №1 (54). С. 260–281. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4229> (дата звернення 09.01.2025).
10. Лега О. В., Канцедал Н. А., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. Прибутковість підприємств: сутність та індикатори. *Global science: prospects and innovations*. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2023. Pp. 853-862. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/vmf/wp-content/uploads/sites/17/zbirka-tezglobal-science-prospects-and-innovations-28-30.12.2023.pdf#page=853> (дата звернення 19.01.2025).

11. Тютюнник С. В., Тютюнник І. Ю. Моделювання показників рентабельності діяльності суб'єктів малого підприємництва. *Інфраструктура ринку*. 2018. №19. С. 553-557.
12. Подолянчук О. А., Я. П. Іщенко, Коваль Н. І. Прибуток підприємства в сучасних умовах ведення бізнесу: обліковий аспект. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 15. С. 54-61.
13. Покровська Н., Катрич Д. Дефініція терміну «прибуток» в економічній науці. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-151> (дата звернення 12.01.2025).
14. Степаненко О.І. Дефініція категорії «прибуток»: науковий аспект. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2021. Випуск № 1(87). С. 89-96.
15. Лега О.В., Олійник Т.П. Звіт про фінансові результати: новації відображення інформації. *Проблеми та перспективи регулювання міжнародних економічних відносин*: збірник наукових праць з актуальних проблем економічних наук / Наукова організація «Перспектива». Дніпропетровськ: Видавничий дім «Гельветика», 2014. С. 240-245. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/6071/1/10.03.2014.pdf#page=240> (дата звернення 19.01.2025).
16. Лега О. В. Доходи діяльності: облік та відображення у звітності в контексті нормативно-правових змін. *Інноваційна економіка*. 2014. № 6. С. 297-303.
17. Єрмолаєва М. В., Тютюнник С. В., Дугар Т. Є. Надзвичайні витрати: відображення в обліку та звітності. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 67. С. 223-228. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/67_2022/41.pdf (дата звернення 19.01.2025).
18. Azarenkova G. M., Chyhryn Y. Управління прибутковістю підприємства. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2015. № 2(17). С. 97–105. URL: <https://doi.org/10.18371/fcapter.v2i17.37324> (дата звернення 19.01.2025).
19. Діяльність підприємств / Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 06.01.2025).

20. Запатріна І. В. Посилення ролі бізнесу в досягненні ЦСР в Україні. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/UNDP_Manual_v05_.pdf (дата звернення 14.01.2025).
21. Ткаченко А., Левченко Н., Колесник Е. Метрика оцінювання ESG-конкурентоспроможності підприємств. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 3. С. 365-374. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2023.03.365> (дата звернення 19.01.2025).
22. 17 Цілей сталого розвитку URL: <https://globalcompact.org.ua/tsili-stijkogo-rozvytku/> (дата звернення 19.01.2025).
23. Таранич О. В., Вінніченко А.А., Таранич А. В. Стратегія антикризового управління підприємством із врахуванням його життєвого циклу. *Економіка і організація управління*. 2022. № 3 (47). С. 62-74. URL: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.3.7>. (дата звернення 09.01.2025).
24. Кущик А. П., Краснощок Я. В. Впровадження інноваційних підходів у практику антикризового управління на підприємствах. *Modern Economics*. 2023. № 39(2023). С. 82-88. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/implementation-of-innovative-approaches-in/> (дата звернення 12.01.2025).